

Област Ловеч

- ▶ Население (2021)
- ▶ Територия (кв.км)
- ▶ Брой на населените места
- ▶ Дял на населението в градовете (%)

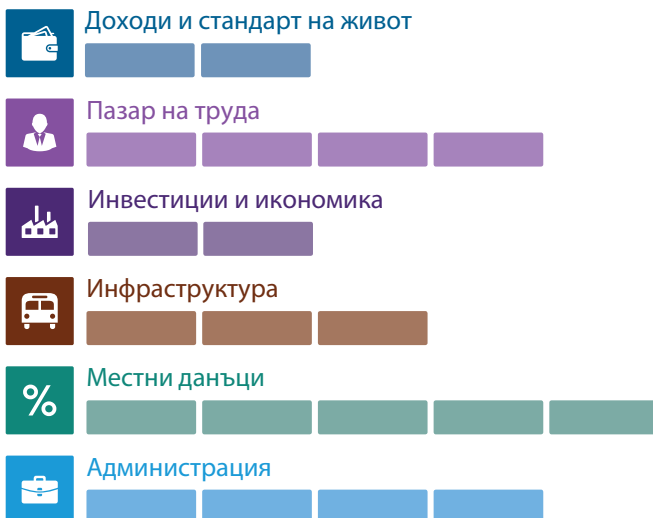
119 780
4129
110
61,8

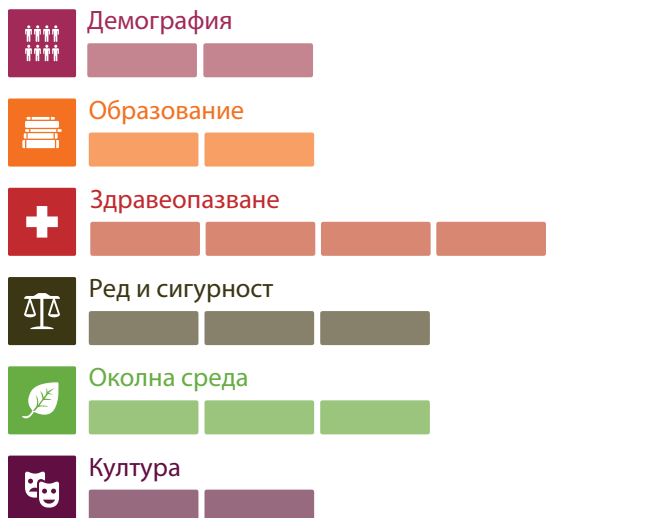
Брутният вътрешен продукт на човек от населението, доходите и заплатите в областта нарастват, но остават сравнително ниски. Бедността обаче намалява. Безработицата е близка до средната, но икономическата активност и заетостта са ниски. Стойността на произведената продукция в областта се свива. Качеството на пътната настилка в област Ловеч е сравнимо със средното в страната. Усредненото ниво на местните данъци в общините от областта е относително ниско. Самооценките на местните администрации отново показват голямо изоставане по отношение на развитието на електронното правителство.

Заради силно отрицателния естествен прираст Ловеч е сред областите с високо ниво на застаряване. Резултатите на учениците са сравнително ниски. Броят на общопрактикуващите лекари намалява през последните години, но остава по-висок от средния за страната. Леглата в многопрофилните болници продължават да са сравнително малко. Правораздаването е чувствително по-бързо. Обемът на образованите битови отпадъци не е значителен, но делът на предадените за третиране и рециклиране отпадъци остава изключително малък. Културният живот в област Ловеч не е особено интензивен.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и стандарт на живот

Брутният вътрешен продукт на човек от населението нараства значително през 2020 г., но остава сравнително нисък – 10,9 хил. лв. в областта при 17,3 хил. лв. в страната. Заплатите и доходите се увеличават, но също са относително ограничени. Средната годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение е 12,6 хил. лв. (при 16,7 хил. лв. в страната).

В унисон с тези тенденции бедността в областта намалява. Делът на населението, живеещо с материални лишения, дори пада под средния за страната със стойност от 17,5% (при 19,4% в страната). Делът на населението, живеещо под националната линия на бедност, обаче остава висок – 28,1% (при 22,1% в страната) през 2021 година.

Пазар на труда

Икономическата активност и заетостта в областта нарастват, но и през 2021 г. остават сравнително ниски. Коефициентът на икономическа активност достига 69,0% (при 72,0% в страната), а на заетост – 65,0% (при 68,1% в страната). В същото време безработицата продължава да е близка до средната.

Сравнително висок дял от населението на възраст 25–64 години в областта е със средно образование (67,3% при 53,8% в страната), като и висшестите, и тези с основно и пониско образование са с по-малки от средните за страната дялове – съответно 17,5% (при 29,6% в страната) и 15,2% (при 16,6% в страната).

Коефициентът на демографско заместване като съотношение на населението на възраст 15–19 години към това на 60–64 години през 2021 г. е 64,3% (при 69,4% в страната). Това означава, че на всеки 100 души от областта, на които им предстои излизане от пазара на труда през следващите няколко години, отговарят 64 младежи, които ще се вляят в работната сила.

Инвестиции и икономика

Броят на нефинансовите предприятия е 45 на хиляда души (при 60 на хиляда души в страната). През 2020 г. се наблюдава и намаление на вътрешните и на чуждите инвестиции и свиване на обема на произведената продукция. Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи на човек от населението намаляват до 1,2 хил. лв. (при 3,3 хил. лв. в страната), а преките чуждестранни инвестиции – до 1,1 хил. евро на човек (при 3,9 хил. евро на човек в страната). Стойността на произведената продукция в областта се свива до 14,3 хил. лв. на човек (при 27,2 хил. лв. в страната).

Усвояването на европейски средства е сравнително високо. Към 30 юни 2022 г. стойността на изплатените суми на

бенефициенти по оперативните програми достига 2577 лв. на човек от населението. В рамките на областта най-много са изплатените средства в общините Троян и Ябланица – над 3 хил. лв. на човек.

Инфраструктура

Гъстотата на железопътната мрежа в областта остава около средната и през 2021 година. Гъстотата на пътната мрежа е по-висока, макар и с малко, но делът на автомагистралите и първокласните пътища (16,2% при 18,5% в страната) е сравнително ограничен. Качеството на пътната настилка в областта е сравнимо със средното в страната (40% при 42% в страната).

Делът на домакинствата с достъп до интернет продължава да се повишава и през 2021 г., но остава сравнително нисък – 78,1% в областта при 83,5% в страната. Делът на газифицираните домакинства е 3,9% и все още е под средния за страната (5,3% през 2020 г.). Инсталираните ВЕИ мощности спрямо броя на населението са двойно по-малко от средната стойност в страната.

Местни данъци

Усредненото ниво на местните данъци в общините от област Ловеч е сравнително ниско и през 2022 година. Изключение прави размерът на данъчната ставка върху недвижимите нежилищни имоти на юридическите лица. В област Ловеч тя е средно 2,22‰ при 2,06‰ в страната. Значително по-ниски от средните данъци пък са ставките върху превозните средства – 1,09 лв. на kW (при 1,54 лв. на kW в страната), и върху прехвърлянето на собственост – 2,34% (при 2,75% в страната).

В рамките на областта най-ниски са усреднените данъци в общините Угърчин и Летница, а най-високи – в общините Ябланица и Априлци.

Администрация

Покритието на кадастралната карта в областта традиционно е по-високо от средното за страната и през 2021 г. е 98,8% (при 97,4% в страната).

Самооценките на местните администрации в областта през 2022 г. отново показват голямо изоставане по отношение на развитието на електронното правителство и добро представяне в предоставянето на административни услуги на „едно гише“.

Оценката за прозрачността на органите на местното самоуправление намалява и през 2022 г., но остава по-висока от средната за страната – 74,3% в областта при 70,2% в страната.

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ ■■■

Демография ■■■

Коефициентът на естествен прираст намалява до $-19,2\%$ през 2021 г. и остава значително под средната стойност за страната ($-13,2\%$). Областта не успява и да привлича население и коефициентът на механичен прираст е отрицателен със стойност от $-3,2\%$.

Тези процеси предопределят задълбочаването на тенденцията за застаряване на населението, което се вижда ясно от коефициентите на възрастова зависимост и през 2021 година. Съотношението на населението на над 65 години към това на 0–14 години е $199,8\%$ (при $149,3\%$ в страната), а към това на 15–64 години – $45,5\%$ (при $34,0\%$ в страната).

Делът на градското население в областта е сравнително нисък – $61,8\%$ (при $73,1\%$ в страната), а гъстотата му е значително по-малка – 818 души на кв. км (при 1489 души на кв. км в страната).

Образование ■■■

Представянето на област Ловеч в сферата на образованието е незадоволително. Нетният коефициент на записване на населението в V–VII клас се повишава леко (до $87,1\%$) и остава по-висок от средния ($85,9\%$) през 2021 година. Делът на второгодниците се увеличава и продължава да е значително над средните нива. Броят на преподавателите нараства чувствително и достига 113 на хиляда ученици (при 97 на хиляда ученици в страната).

Резултатите на учениците в областта са ниски. Средният успех на националното външно оценяване по математика след VII клас е 26,1 т. (при 35,3 т. в страната). Средната оценка на матурата по български език и литература пък е „Добър“ 3,82 (при „Добър“ 3,97 в страната), а делът на слабите оценки се повишава – $22,4\%$ (при $17,0\%$ в страната).

Броят на студентите остава изключително нисък и през 2021 г. при наличието само на Техническия колеж – Ловеч, филиал на Техническия университет – Габрово, на територията на областта.

Здравеопазване ■■■■■

Здравеопазването в областта е на сравнително добро ниво. Броят на общопрактикуващите лекари спрямо населението намалява през последните години, но остава по-висок от средния за страната и през 2021 година. Лекарите специалисти също са добре представени. Делът на здравоосигурените се запазва над средния – $90,6\%$ при $88,7\%$ в страната.

Броят на леглата в многопрофилните болници се повишава, но остава сравнително нисък с 4,27 легла на хиляда души от населението (при 5,62 на хиляда души в страната).

Броят на преминалите за лечение болни спрямо населението е под средния – 137,8 на хиляда души от населението при 222,6 на хиляда души в страната, като е много вероят-

но част от гражданите на Ловеч да избират да се лекуват в болниците на област Плевен.

Ред и сигурност ■■■■

Натовареността на съдебната система в област Ловеч е над средната за страната, но правораздаването е чувствително по-бързо и през 2021 година. Един съдия разглежда средно по 9,9 дела месечно (при 9,0 дела месечно в страната). Делът на наказателните дела, приключили в 3-месечен срок, е 95% (при 89% в страната).

Броят на регистрираните престъпления срещу личността и собствеността в областта се повишава до 11,1 на хиляда души от населението през 2021 г. и остава над средния за страната (9,8 на хиляда души). Разкриваемостта на престъпленията обаче е по-висока от средната – $59,5\%$ (при $51,7\%$ в страната).

Околна среда ■■■■

Обемът на образуванието битови отпадъци е сравнително нисък (325 кг на човек годишно при 409 кг на човек в страната), но делът на предадените за третиране и рециклиране отпадъци остава изключително малък – $13,0\%$ (при $69,3\%$ в страната) през 2020 година.

Делът на населението в селища с обществена канализация продължава да изостава от средните стойности и през 2020 г., достигайки $68,8\%$ (при $76,3\%$ в страната). Нисък остава и делът на канализацията, свързана с пречиствателна станция за отпадъчни води – $56,4\%$ (при $66,7\%$ в страната).

Делът на горската територия в областта е близък до средния за страната ($35,8\%$ при $33,1\%$ в страната), а нарушената територия е сравнително ограничена ($0,16\%$ при $0,42\%$ в страната) през 2021 година.

Култура ■■■

Културният живот в област Ловеч не е особено интензивен. Пандемията и ограниченията на културните мероприятия в цялата страна през 2020 г. се отразяват и на областта. През 2021 г. се наблюдава известно раздвижване, но то не е достатъчно, за да компенсира спада от предходната година. Посещенията в кината се повишават до 145 на хиляда души (при 351 на хиляда души в страната). Посещенията в местните библиотеки се увеличават слабо до 143 на хиляда души (при 449 на хиляда души в страната).

Посещенията на музеите отбелязват по-висок ръст и остават над средните за страната – 738 на хиляда души при 426 на хиляда души в страната. От разглежданите индикатори спад има единствено при броя на посещенията в театрите и през 2021 г. те са едва 30 на хиляда души (при 129 на хиляда души в страната).

Ключови показатели за област Ловеч

Индикатори на икономическото развитие	2019	2020	2021	Средно за страната
БВП на човек от населението (лв., текущи цени)	10 337	10 865	n.a.	17 299
Средна годишна брутна заплата на нает (лв.)	11 365	12 594	n.a.	16 687
Относителен дял на бедните спрямо линията на бедност за страната (%)	25,3	28,9	28,1	22,1
Коефициент на икономическа активност на населението на 15–64 години (%)	71,8	67,3	69,0	72,0
Коефициент на заетост на населението на 15–64 години (%)	67,0	64,1	65,0	68,1
Коефициент на безработица на населението на 15 и повече (%)	6,5	(4,8)	(5,7)	5,3
Дял на населението с основно и по-ниско образование, 25–64 години (%)	13,5	14,9	15,2	16,6
Дял на населението с висше образование, 25–64 години (%)	19,1	20,5	17,5	29,6
Произведена продукция (лв./човек)	14 809	14 312	n.a.	27 213
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (лв./човек)	1384	1151	n.a.	3348
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване (евро/човек)	1201	1136	n.a.	3877
Дял на домакинствата с достъп до интернет (%)	66,8	77,2	78,1	83,5
Дял на пътната настилка в добро състояние (%)	41,0	40,9	40,1	42,0
Гъстота на пътната мрежа (км/100 кв.км територия)	18,3	18,3	18,3	18,0
Рейтинг за активна прозрачност на ПДИ за органите на местното самоуправление (%)*	77,9	76,9	74,3	70,2

Индикатори на социалното развитие	2019	2020	2021	Средно за страната
Коефициент на естествен прираст на населението (‰)	-13,1	-14,5	-19,2	-13,2
Коефициент на механичен прираст на населението (‰)	-5,8	14,0	-3,2	1,9
Среден успех от матурите по БЕЛ**	4,19	4,13	3,82	3,97
Среден успех на изпита по математика след VII клас (в точки)**	29,8	29,5	26,1	35,3
Нетен коефициент на записване на населението в V–VII клас (%)	88,6	86,7	87,1	85,9
Брой на преподавателите в основното и в средното образование на 1000 ученици	89	97	113	97
Дял на здравноосигурените лица (%)	92,0	90,4	90,6	88,7
Население на един общопрактикуващ лекар	1476	1531	1556	1734
Регистрирани престъпления срещу личността и собствеността на 1000 души	11,2	10,5	11,1	9,8
Натовареност по щат на наказателните съдии (дела/месец)	9,9	8,6	9,9	9,0
Дял на населението с достъп до обществена канализация (%)	69,3	68,8	n.a.	76,3
Образувани битови отпадъци на глава от населението (кг/човек/година)	328	325	n.a.	409
Дял от битовите отпадъци, предадени за третиране и рециклиране (%)	13,0	13,0	n.a.	69,3
Посещения в кината на 1000 души от населението	183	43	145	351
Посещения в музеите на 1000 души от населението	1031	571	738	426

* Данните за 2021 г. са включени в изследването от 2022 г. Същото важи и за предходните години.

** Данните се отнасят за учебната 2021/22 година, а матурите са проведени през 2022 година. Същото важи и за предходните години.